

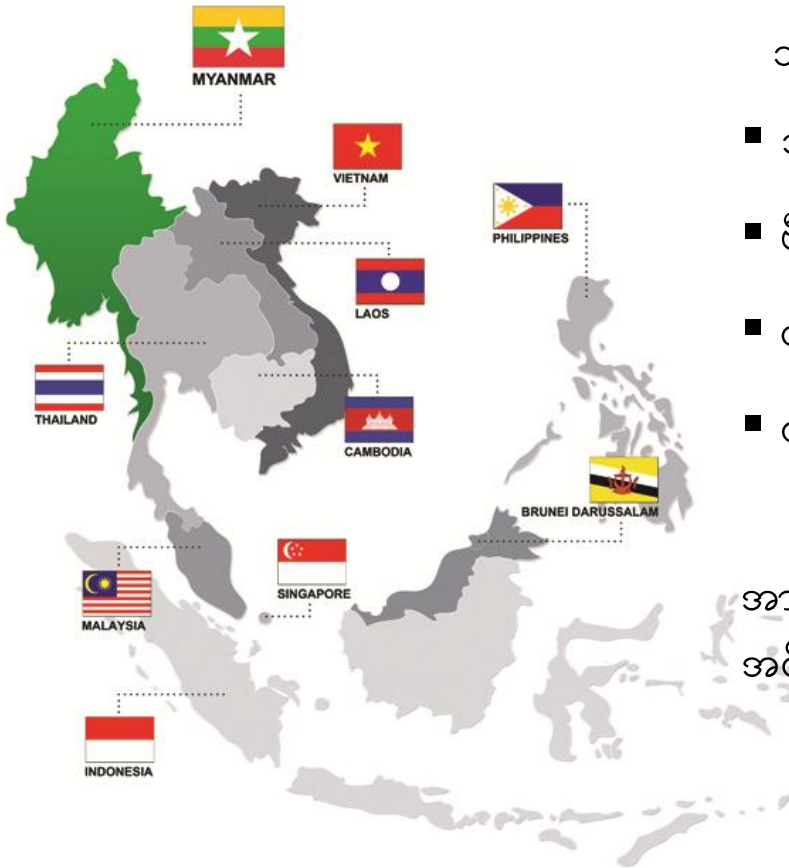
AEC & AFTA

Presented by
Tin Tin Htwe (Retd. Director)
National AFTA Unit
Ministry of National Planning & Economic Development

အာဆီယံနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ

အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများအသင်း (ASEAN) ဖွဲ့စည်းခြင်း။

- အင်ဒိုနီးရှား၊ မလေးရှား၊ ဇိလစ်ပိုင်၊ စင်္ကာပူ၊ ထိုင်း - ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ သြဂုတ်လ (၈)ရက်။
- ဘရူနိုင်းဒါရူဆလမ်နိုင်ငံ - ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၇)ရက်။
- ပီယက်နမ်နိုင်ငံ - ၁၉၉၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ (၂၈)ရက်။
- လာအိုနှင့် **မြန်မာနိုင်ငံ** - ၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ (၂၃)ရက်။
- ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံ - ၁၉၉၉ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၃၀)ရက်။

အာဆီယံအတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံး - အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ၊ ဂျကာတာမြို့ (၁၉၈၁)

မြန်မာနိုင်ငံနှင့် အက်(ဖ်)တာ

- အက်(ဖ်)တာ အကောင်အထည်ဖော်မည့်ကာလ - ၁၉၉၈ ခုနှစ် မှ ၂၀၀၈ ခုနှစ် ထိ(၁၀ နှစ်)
- အက်(ဖ်)တာ အကောင်အထည်ဖော်ရန် အသုံးပြုမည့်စနစ် - CEPT စံနစ်
(အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအကြား ဘုံအကျိုးတူသက်ရောက်မည့် အကောက်ခွန်ဦးစားပေးစနစ်)
- အကောက်ခွန်နှုန်းထားများ ၀% မှ ၅% အတွင်းလျော့ချရန်
- Form (D) ကိုအသုံးပြုမှု အကျိုးခံစားခွင့်ရရှိမှာဖြစ်

အက်(ဖ်)တာမှ အာဆီယံမျှော်မှန်းချက် ၂၀၂၀ သို့

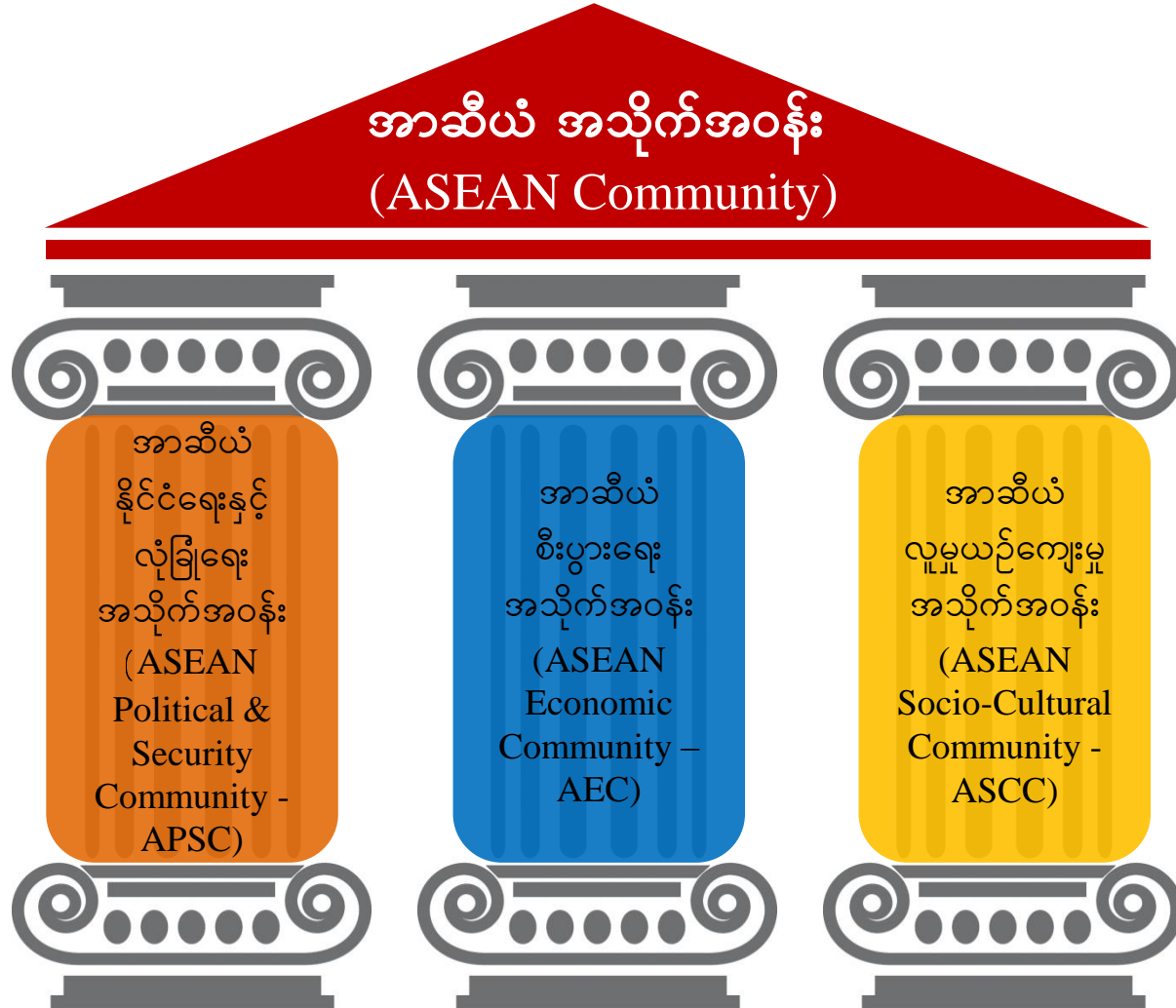
(၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ ကွာလာလမ်ပူ အာဆီယံထိပ်သီးအစည်းအဝေး)

ဘာလီ ကွန်ကော့ ၂ (Bali Concord II)

(၂၀၀၃ ခုနှစ် ဘာလီ အာဆီယံ ထိပ်သီးအစည်းအဝေး)

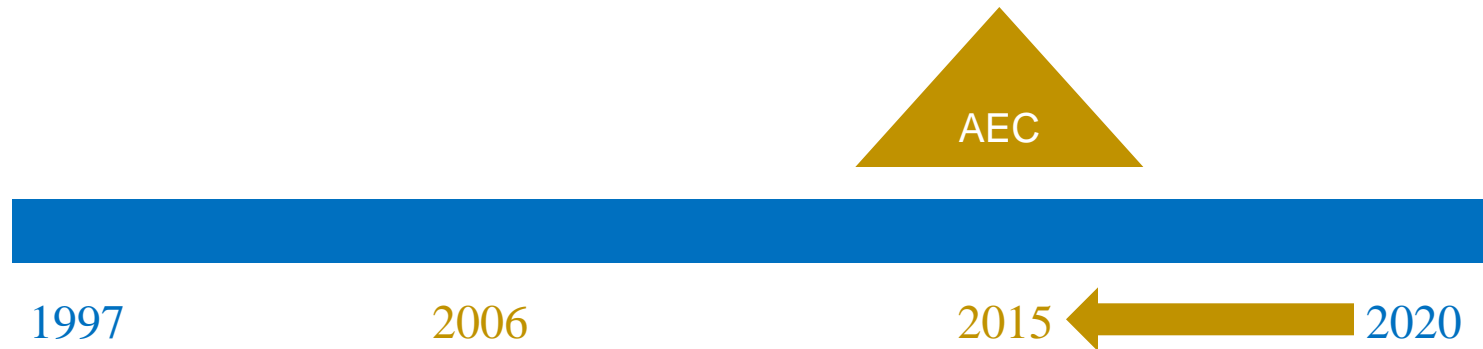

AEC ကို ရှေ့တိုးဆောင်ရွက်သွားရန်။

(၂၀၀၆ ခုနှစ်၊ ကွာလာလမ်ပူ၊ အာဆီယံ စီးပွားရေးဝန်ကြီးများ အစည်းအဝေး)

AEC ကို ၂၀၁၅ သို့ရှေ့တိုး အကောင်အထည်ဖော်ရန်အတွက် Bali Concord II တွင်ပါသော သွင်ပြင်လက္ခဏာများ၊ အချက်အလက်များနှင့်ကိုက်ညီပြီး ရှင်းလင်းသည့် ရည်မှန်းချက်များနှင့် အချိန် ဇယားများပါရှိသည့် သိမြင်လွယ်ကူသော အာဆီယံ စီးပွားရေး အသိုက်အဝန်းကို ဖော်ထုတ်ရန်

စီဘူးကြေညာချက်စာတမ်း။ (Cebu Declaration)

(၂၀၀၇ ခုနှစ်၊ ၁၂ ကြိမ်မြောက် အာဆီယံ ထိပ်သီးအစည်းအဝေး)

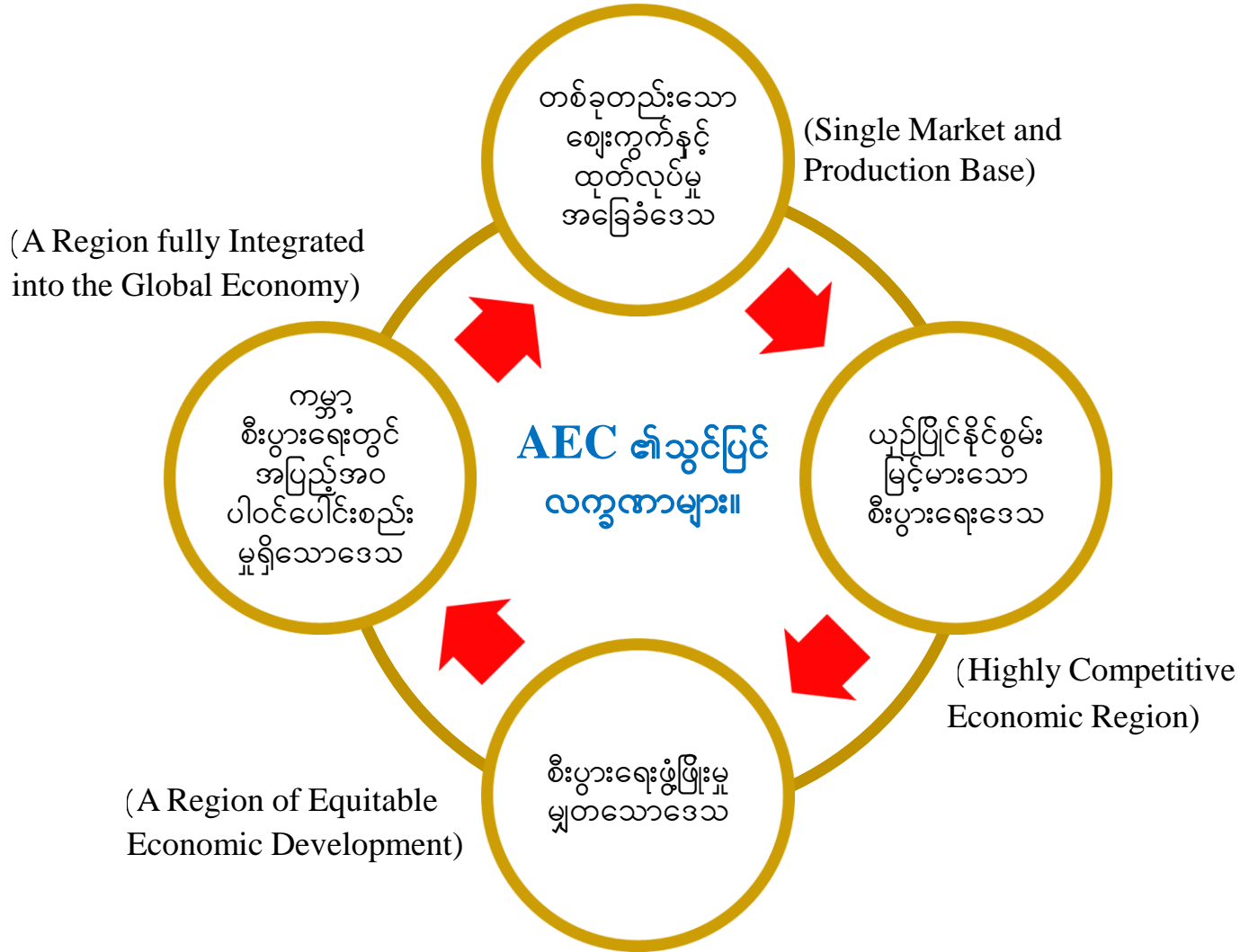

- ခေါင်းဆောင်ကြီးများက ASEAN Vision 2020 နှင့် ASEAN Concord-2 တို့တွင် ရည်မှန်းထားသည့်အတိုင်း အာဆီယံအသိုက်အဝန်းကို ရှေ့တိုး၍ ၂၀၁၅ခုနှစ်တွင် တည်ထောင်ရန် ထပ်မံကတိပြုခဲ့ကြပြီး စီဘူးကြေညာချက်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြပါသည်။
- အာဆီယံ စီးပွားရေးအသိုက်အဝန်းကို ၂၀၁၅ခုနှစ်တွင် တည်ထောင်နိုင်ရန်အတွက် တွန်းအား ပေးရန်နှင့် အာဆီယံဒေသကို ကုန်စည်များ၊ ဝန်ဆောင်မှုများ၊ ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုများ လွတ်လပ်စွာ စီးဆင်းနိုင်ရန်နှင့် ကျွမ်းကျင်လုပ်သားများ လွတ်လပ်စွာရွှေ့ပြောင်းနိုင်ရန်၊ ငွေအရင်းအနှီးများ ပိုမိုလွတ်လပ်စွာ စီးဆင်းနိုင်သည့် ဒေသဖြစ်စေရန် သဘောတူခဲ့ကြပါသည်။

AEC ၏သွင်ပြင်လက္ခဏာများ။

(Characteristics and Elements of AEC)

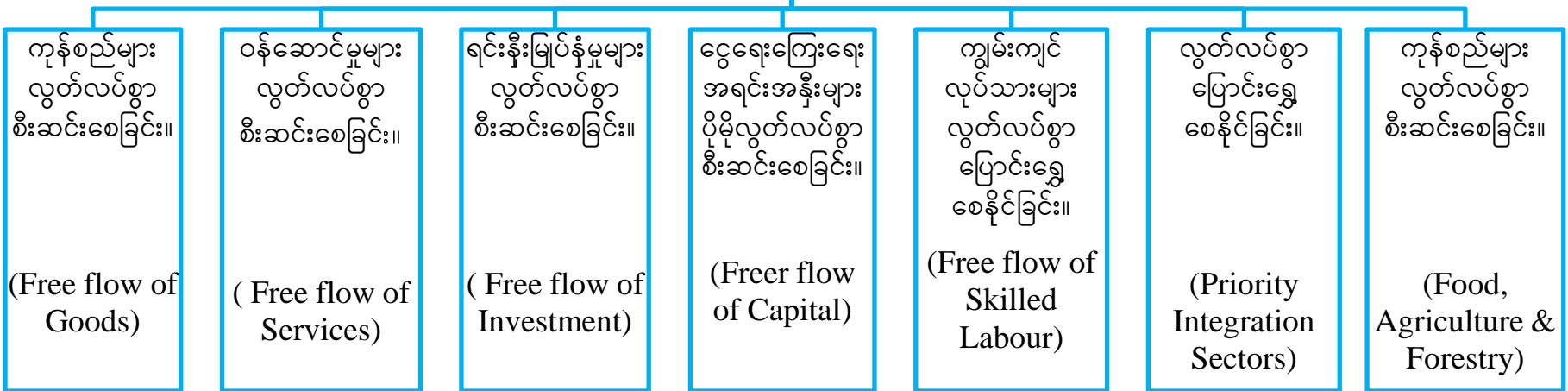

တစ်ခုတည်းသောဈေးကွက် နှင့် ထုတ်လုပ်မှု အခြေခံဒေသ။

(Single Market and Production Base)

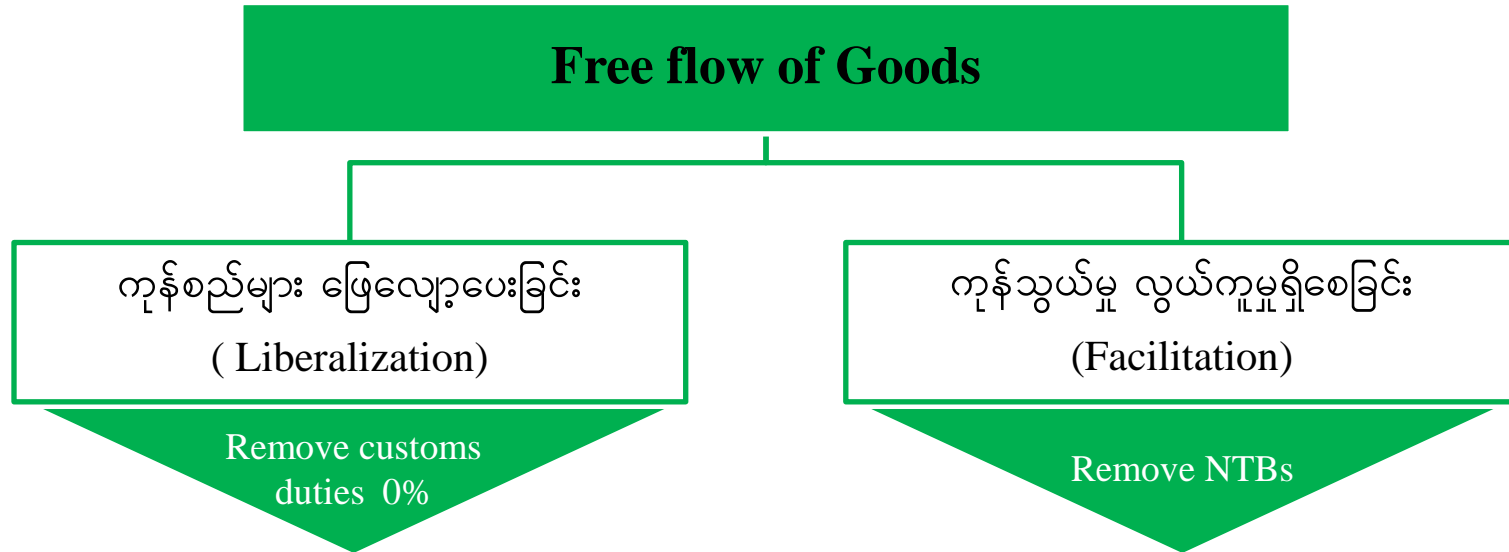
Single Market and Production Base

ကုန်စည်များလွတ်လပ်စွာ စီးဆင်းစေခြင်း။

(Free flow of Goods)

- Harmonize customs procedure
- Establish ASEAN single window
- Operational certification procedure on CEPT scheme
- Harmonization and standardization of trade and customs procedure
- Customs modernization
- Harmonize technical regulation and conformity assessment procedures

Excessive and time-consuming documentary requirement irregular and arbitrary payments for expediting customs procedure.

Ref: ATIGA Toriff schedule of 2013

ဝန်ဆောင်မှုများ လွတ်လပ်စွာ စီးဆင်းခြင်း။

(Free Flow of Services)

- ဒေသတွင်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် အရေးကြီးသည့် ကဏ္ဍဖြစ်ပါသည်။
- အာဆီယံဒေသတွင်း ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်လိုသူများအတွက် ပြည်တွင်းတည်ဆဲ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများမှလွဲ၍ ကန့်သတ်ချက်များ ဖယ်ရှားပေးရန်။
- ဘဏ်နှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (ASEAN - X) formula။
(Banking and Financial Services)
- Mutual Recognition Agreements (MRAs):
7 Professionals.

- 1) Engineering
- 2) Nursing
- 3) Architect
- 4) Surveying
- 5) Medical Doctors
- 6) Dental
- 7) Accountancy

ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုများ လွတ်လပ်စွာ စီးဆင်းနိုင်ခြင်း။

(Free Flow of Investment)

- ပြည်တွင်း အတားအဆီးများ ဖယ်ရှားပေးရန်။
- ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကောင်းသည့် ပတ်ဝန်းကျင် ဖန်တီးပေးရန်။
- လုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်ရန် ကုန်ကျငွေများ လျော့ကျစေရန်။

ငွေကြေးအရင်းအနှီးများ လွတ်လပ်စွာ စီးဆင်းစေခြင်း။

(Freer flow of capital)

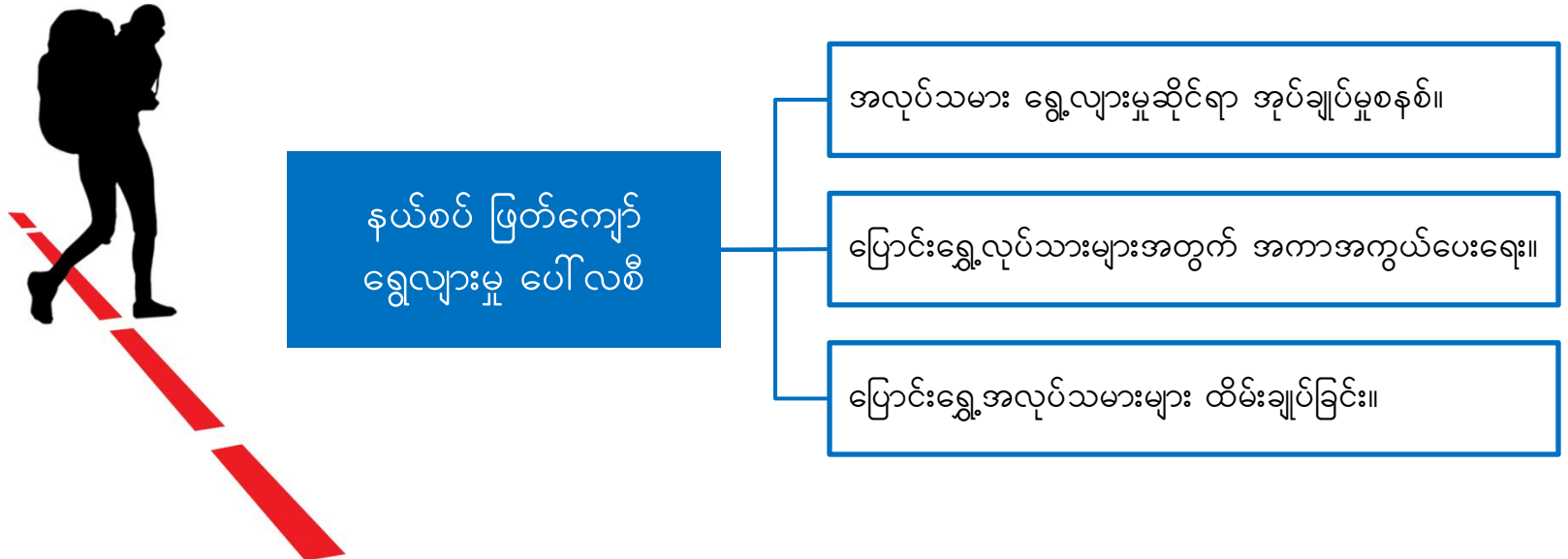
- နိုင်ငံခြားတိုက်ရိုက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု၊ အရင်းအနှီးပြောင်းရွှေ့မှု၊ အရင်းအနှီးဈေးကွက် ဖွံ့ဖြိုးမှုတို့ကို ပိုမိုခွင့်ပြုရန်
- ငွေကြေးလက်မှတ်ထုတ်ဝေခြင်းအတွက် လိုအပ်သည့် ဥပဒေနှင့် စကားရပ်အသုံးအနှုန်းများကို ပိုမိုလွယ်ကူစေရန်

ကျွမ်းကျင်လုပ်သားများ လွတ်လပ်စွာ လုပ်ကိုင်ခွင့်ပြုခြင်း။

(Free Flow of Skilled Labor)

- ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်မည့် နိုင်ငံခြားသားများ ဝင်ထွက်သွားလာမှု လွယ်ကူစေသည့် အစီအစဉ်များကို အိမ်ရှင်နိုင်ငံ၏ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းအရ ခွင့်ပြုရန်။
- နယ်စပ်ဖြတ်ကျော် ကုန်သွယ်မှုနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ပြုလုပ်မည့် ကျွမ်းကျင်လုပ်သားများနှင့် အသက်မွေး ဝမ်းကြောင်း ဆောင်ရွက်သူများအတွက် ဗီဇာနှင့် အလုပ်လုပ်ကိုင်ခွင့်များ ထုပ်ပေးရာ၌ လွယ်ကူမှုရှိစေရန်။

ယှဉ်ပြိုင်နိုင်စွမ်းမြင့်မားသော စီးပွားရေးဒေသ။

(Competitive Economic Region)

- ၁) ယှဉ်ပြိုင်မှုမူဝါဒ။
(Competition Policy)
- ၂) စားသုံးသူများကို အကာအကွယ်ပေးခြင်း။
(Consumers Protection)
- ၃) အသိဉာဏပစ္စည်းဆိုင်ရာ မှုပိုင်ခွင့်။
(Intellectual Property Rights - IPRs)
- ၄) အခြေခံအဆောက်အအုံဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး။
(Infrastructure Development)
- ၅) အခွန်အခ။
(Taxation)
- ၆) E-Commerce

စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှု မျှတသောဒေသ။

(Equitable Economic Development)

အသေးစားနှင့် အလတ်စားလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု (SME Development)

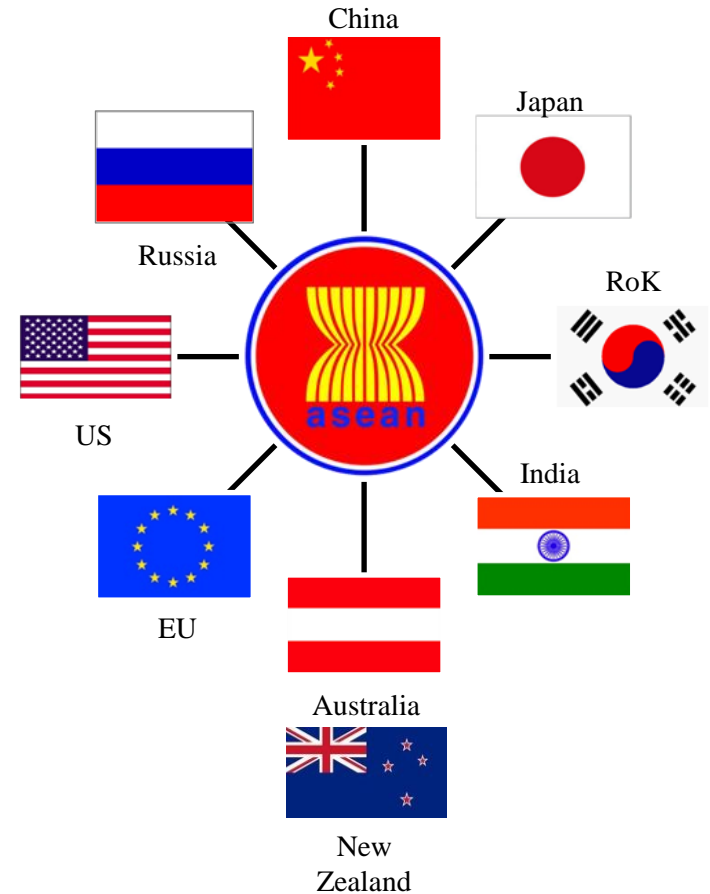
- အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏ခြားနားမှုအလိုက် အသင့်လျော်ဆုံးဖြစ်စေမည့် အသေးစားနှင့် အလတ်စားလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အရှိန်မြှင့်ဆောင်ရွက်ရန်။
- အထွေထွေစီးပွားရေးအခြေအနေဆိုးဝါးမှု၊ ဘဏ္ဍာရေးအခက်အခဲဖြစ်မှု၊ ပိုမိုလွတ်လပ်သော ကုန်သွယ်မှုဝန်းကျင်၏ စိန်ခေါ်မှုများကို အာဆီယံအသေးစားနှင့်အလတ်စားလုပ်ငန်းများ ခံနိုင်ရည်ရှိရန်အတွက် အားပြည့်ရန်။
- အာဆီယံဒေသတစ်ဝှမ်းလုံး ဘက်စုံစီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် အာဆီယံ အသေးစားနှင့် အလတ်စားလုပ်ငန်း၏ ပါဝင်မှုကိုတိုးမြှင့်ရန်။

Integration into the Global Economy

ASEAN FTAs with dialogue partners

- အာဆီယံဒေသအား ပိုမိုတောင့်တင်းသည့် ကမ္ဘာ့ထောက်ပံ့မှုပေးနိုင်သော ဒေသကြီးဖြစ်စေရန်နှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို ဆွဲဆောင်သောဒေသအဖြစ် ဆက်လက်တည်ရှိရန်။
- အာဆီယံအနေဖြင့် အာဆီယံစီးပွားရေး အသိုက်အဝန်းပုံစံပါ ရည်မှန်းချက်ထက် ကျော်လွန်၍ ရှုမြင်ရန်။

FTA + 1
FTA + 3
FTA + 6

Regional Comprehensive Economic Partnership – RCEP (16 countries)

အာဆီယံဒေသတွင်း လွတ်လပ်သော ကုန်သွယ်မှုဒေသ ဖော်ဆောင်ခြင်း

ASEAN Free Trade Area - AFTA

(၁) သဘောတူစာချုပ်လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်း

အဖွဲ့ဝင်ဟောင်း ၆ နိုင်ငံ - ၁၉၉၂

CLMV ၄ နိုင်ငံ - အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံဖြစ်သည့်နေ့

(၂) အကျိုးတူသက်ရောက်မှုရှိသည့်အကောက်ခွန်ဆိုင်ရာဦးစားပေးစနစ်

ကာလ - ၁၀နှစ်အတွင်း

အကောက်ခွန်နှုန်း - ၀%-၅%

အာဆီယံဒေသ ပြင်ပရှိနိုင်ငံများနှင့် စီးပွားရေးပေါင်းစည်းမှုပြုခြင်း

- ဆွေးနွေးဘက်နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံချင်းစီနှင့် လွတ်လပ်သော ကုန်သွယ်မှု ဒေသဖော်ဆောင်ရေးအတွက် သဘောတူစာချုပ်များ လက်မှတ် ရေးထိုးခြင်း
 - (တရုတ်၊ ဂျပန်၊ ကိုရီးယား၊ အိန္ဒိယ၊ သြစတြေးလျနှင့်နယူးဇီလန်)

ဘာကြောင့်စီးပွားရေးပေါင်းစည်းမှုပြုရသလဲ

- (၁) Transaction Cost များလျော့နည်းစေပြီး အာဆီယံစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို အထောက်အကူပြုစေသည်။
- (၂) SME လုပ်ငန်းများ၊ ၎င်းတို့၏ထုတ်ကုန်များအတွက် ဈေးကွက်အသစ်များရှာဖွေနိုင်မည်
- (၃) အာဆီယံဒေသတွင်းနှင့် ဒေသပြင်ပတို့နက်ရှိုင်းစွာ စီးပွားရေးပေါင်းစည်းမှုပြုခြင်းဖြင့် အာဆီယံနိုင်ငံများ အတွင်းသို့ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ လွယ်ကူစွာစီးဝင်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။
- (၄) အာဆီယံနိုင်ငံသားများ အခြားနိုင်ငံများတွင် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများရရှိမည်။
- (၅) ထုတ်လုပ်မှုစွမ်းအားကို မြှင့်တင်စေပြီး စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို ဖြစ်ပေါ်စေမည်။

အာဆီယံဒေသတွင်းနှင့် ဒေသပြင်ပလွတ်လပ်သော ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာသဘောတူစာချုပ်များ

- ၁။ အာဆီယံ ကုန်စည်ကုန်သွယ်မှု သဘောတူစာချုပ်
ASEAN Trade in Goods Agreement (ATIGA)
- ၂။ အာဆီယံ - တရုတ် လွတ်လပ်သော ကုန်သွယ်မှုဒေသ
ASEAN –China Free Trade Area(ACFTA)
- ၃။ အာဆီယံ- ကိုရီးယား လွတ်လပ်သော ကုန်သွယ်မှုဒေသ
ASEAN-Korea Free Trade Area (AKFTA)
- ၄။ အာဆီယံ- ဂျပန် ဘက်စုံစီးပွားရေး မိတ်ဖက်ဆောင်ရွက်မှု
ASEAN-Japan Comprehensive Economic Partnership
- ၅။ အာဆီယံ- အိန္ဒိယ လွတ်လပ်သော ကုန်သွယ်မှုဒေသ
ASEAN-India Free Tade Area (AIFTA)
- ၆။ အာဆီယံ- ဩစတြေးလျ- နယူးဇီလန် လွတ်လပ်သော ကုန်သွယ်မှု သဘောတူစာချုပ်
ASEAN-Australia-New Zealand Free Trade Area (AANZFTA)

အာဆီယံကုန်စည်ကုန်သွယ်မှုသဘောတူစာချုပ် (ATIGA)

- စာချုပ်စတင် သက်ဝင်သည့်နှစ် - ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် မေလ
 - အကျုံးဝင်သည့် ကုန်စည်များ - အရေးကြီးကုန်စည်များနှင့် ဖယ်ထားကုန်စည်များမှအပ
 - အာဆီယံ (၆)နိုင်ငံ - ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်တွင် ၀%
- CLMV - ၂၀၁၅-၂၀၁၈ တွင် ၀%

အာဆီယံ-တရုတ်လွတ်လပ်သော ကုန်သွယ်မှု သဘောတူစာချုပ် (ACFTA)

- စာချုပ်စတင် သက်ဝင်သည့်နှစ်
- အကျိုးဝင်သည့် ကုန်စည်များ
- တရုတ်နိုင်ငံနှင့် အာဆီယံ (၆)နိုင်ငံ
 - ၂၀၀၅ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ
 - ကုန်သွယ်မှုပြုသည့် ကုန်စည်များ၏ ၉၀%
 - ၂၀၁၂ ပြည့်နှစ်တွင် ၀%
 - ၂၀၁၅ ၀%
 - ၂၀၀၅-၂၀၁၀
- CLMV
- Early Harvest Programme (လယ်ယာထွက်ကုန်နှင့် ရေထွက်ကုန်)
- အရေးကြီးကုန်စည်များ - အာဆီယံ(၆)
 - ၂၀၁၈ တွင် ၀%-၅%
 - ၂၀၂၀ တွင် ၀%-၅%
- CLMV

အာဆီယံ-ကိုရီးယားလွတ်လပ်သောကုန်သွယ်မှု သဘောတူစာချုပ် (AKFTA)

- စာချုပ်စတင် သက်ဝင်သည့်နှစ် - ၂၀၀၈
- အကျိုးဝင်သည့် ကုန်စည်များ - ကိုရီးယား ၉၅% - အာဆီယံ ၆ - ၉၀%
- ကိုရီးယားနှင့် အာဆီယံ ၆
 - ၂၀၁၀ပြည့်နှစ် - ၀%
 - CLMV - ၂၀၁၆-၂၀၁၈ - ၀%
- NT2 ပါကုန်စည်များ - ကုန်စည်အမယ်များ၏ ၅%
- ကိုရီးယားနှင့်အာဆီယံ ၆
 - ၂၀၁၂ - ၀%
 - CLMV - ၂၀၁၈-၂၀၂၀ - ၀%

အာဆီယံ - ဂျပန် ဘက်စုံစီးပွားရေး မိတ်ဖက်ဆောင်ရွက်မှု (AJCEP)

+

- စာချုပ်သက်ဝင်သည့်နှစ် - ၂၀၀၈ ခုနှစ်
- အကျိုးဝင်သည့်ကုန်စည်များ - သွင်းကုန်များ၏ ၉၃ %
- ဂျပန်နှင့် အာဆီယံ ၆ - ၂၀၁၈ - ၀% (၂၀၁၀ - ၅%)
- CLMV - ၂၀၂၃ - ၂၀၂၆ - ၀%

အာဆီယံ-အိန္ဒိယလွတ်လပ်သောကုန်သွယ်မှုဒေသ (AIFTA)

+

- စာချုပ်သက်ဝင်သည့်နှစ် - ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် (ဖိလစ်ပိုင် - ၂၀၁၁)
- NT1 ပါကုန်စည်များ
 - India နှင့် အာဆီယံ ၅ - ၂၀၁၃-၀%
 - ဖိလစ်ပိုင် - ၂၀၁၆-၀%
 - CLMV - ၂၀၁၈-၀%
- NT2 ပါကုန်စည်များ
 - India နှင့် အာဆီယံ ၅ - ၂၀၁၇-၀%
 - ဖိလစ်ပိုင် - ၂၀၁၉-၀%
 - CLMV - ၂၀၂၁-၀%

အာဆီယံ-ဩစတြေးလျ-နယူးဇီလန်လွတ်လပ်သော ကုန်သွယ်မှု သဘောတူစာချုပ် (AANZFTA)

+

+

- စာချုပ်စတင်သက်ဝင်သည့်နှစ်
- အကျုံးဝင်သည့်ကုန်စည်
 - ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်
 - ကုန်စည်လိုင်းများ၏ ၉၅%
- Austrila + Newzeland နှင့် ASEAN 5
(Brunei + Malaysia + Thailand + Philippines + Vietnam)
 - ၂၀၂၀ တွင် ၀%
- Cambodia + Lao + Myanmar + Indonesia
 - ၂၀၂၆ တွင် ၀%
 - ၂၀၂၃ - ၈၈% ၏ ကုန်စည်
 - ၂၀၂၄ - ၈၅% ၏ကုန်စည်
 - ၂၀၂၅ - ၉၃% ၏ကုန်စည်
 - ၂၀၂၆ - ၈၅% ၏ကုန်စည်

ကျေးဇူးတင်ပါသည်။